

VRIJEME NEIZLJEČIVIH LJUDI²

Živimo u **Vremenu** koje ljudi kao vrijeme prikrivaju. Još bolje kazano, u vremenu koje ljudi njegovi naseljenici i savremenici prekrivaju. Prekrivaju ga stoga da ga sakriju. Da prikriju Istinu. Da sakriju njegovo lijepo lice i njegov original. Na hiljade je, na milione je, na milijarde je raznih zastora i prekrivača koje su *homo sapiensi* - *homo ludensi* - *homo oeconomicusi* - *homo informaticusi* - *homo internetici* već prostrli po Bitku Vremena. Po Istini.

Živimo na **Prostoru** koji ljudi smaraju. Iscrpljuju zlom i neznačajkom logikom preuzetom iz ovog prvog odnosa, odnosa prema Vremenu – sa posve zastrtim čulima i zastirućim tehnikama. Stoga je taj, njima namijenjen, za stanište i smiraj Prostor, ovoliko onečišćen i premoren, zatrovan i bolestan od svih bolesti do nezamislivih raspona.

Napokon, živi danas takav **Čovjek**, krhotina, ‘obezljuđeni dvonožac’, da se poslužim kulturnim epitetom samog autora Žige, koji je sebe dvonošca pretvorio u agresivnog konzumera, pohlepnog otimača i osvajača mirne prelijepe majke-ekosredine. Osvajača potoka, rijeka, mora, šuma, ruda, stijena, ozona... Taj preplašeni Nitkov sa zečjim ušima je gramzivi predator koji truje ne samo svoju već i ostalu mladunčad iz prelijepog spektra Biosa, na hiljade ili na milione vrsta, savršenih i nadopunjujućih i prekrasno korisnih i lijepih vrsta...

Savremeni Vrijeme, Prostor i Čovjek tako su u naše doba, nazvano ovako ili onako (moderno ili postmoderno, globalno ili globalizirajuće, postglobalno ili industrijsko, postindustrijsko ili postkonfliktno...), stvari koje se ne mijenjaju nominacijama niti epitetima... nazivima ili imenima... Sva šuma ovih bezvrijednih termina, opasnih riječi bez sadržaja, preizlizanih neologizama koji samo još besadržajnim tzv. *intelektualnim elitama* na *bolonjskim univerzama* nešto predstavlja - samo se dodatno ubuđava, kiseli, raspada, ljušti i otruhnjava... zaudarajući na krah. (Čak i ove gornje prazne

1 Prof. dr. Fahira Fejzić-Čengić, Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu, fejziccengicf@fpn.unsa.ba.

2 „Vrijeme (sve)politike”, s podnaslovom „Iluzije savremenog ekologizma” (prof. dr. Jusuf Žiga, izdavač Preporod, 2012, Sarajevo).

riječi igraju svoju ulogu - za dodatno zastiranje Savršenstva. Tako nam je kako smo sami napravili. Kako smo zaslužili.)

Čega?

Pa svega čega se moderni *homo sapiens* dotakne. A dotakao se svega, nemiran u duši pohlepnoj, u neskladu s Prirodom i Nebom, u neskladu s htijenjima i moćima, u neskladu s potrebama i fikcijama, u prijeporu s dobrom energijom i zlim ambicijama Moći. Dotakao se nakon gradova i kula i vode, i šume i livade i sunca, i mora, zemlje, ozona, dotakao se svega toga i s vjerom u zlo vlastito ih zagadio i uprljao. Potrošio, profanizirao. Uništio bitak i dubinu njihova postojanja. Zanemario Logos trajanja i dah svega što postoji oko njega. Ma šta to bilo. A onda, ophrvan tim unutarnjim *sotonističkim zlom*, i još uvijek svjestan da treba nešto mijenjati, započeo proces 'umivanja laži' – nazvavši svoje 'korake kepeca' velikim imenom – **ekologijom**. U toj novoj truhloj riječi – terminu obmane – predlaže ne da se zlo uništi, već da se zlo stavi pod kontrolu, palijativno, minimalistički, ali da njegovo sjeme zla niče nanovo gdje god stigne. Posve nedjelotvorna je savremena ekologija, kritičan je i dosljedan autor Jusuf Žiga. Uspoređuje je kao moguće liječenje od alkoholizma propisivanjem trajnog uzimanja nešto manje doze alkohola do kraja života. I moderna ekologija ne zaustavlja retrogradne procese i zamisli već ih nastoji zataškati, minimizirati, prikriti...Baš kako rekoh na početku – ovo je vrijeme raznih prekrivanja i prikrivanja. Pa i ekoloških.

Autor u sjajnoj analizi devastirane Civilizacije i Planete, Prostora i Vremena na njoj navodi mnoštvo alarmantnih primjera, kako bi *backgroundirao* ovaj tekst i učinio ga u racionalno-znanstvenoj sferi neoborivim. Tako je ovaj rukopis zabetoniran činjenicama i neumoljivom faktografijom. Svaka stranica knjige traži, moli, ispušta vapaj za pomoć. Za izlaz iz ovako preteške situacije Zelene Planete. Ali, ko će poslušati i stati? Ovakav *homo sapiens* – bogati Lucifer na dvije noge sigurno neće. Ta on je i rastrgao Raskošnu Ljepotu i Plemenitu Dobrotu postojanja, sklad prirode i mir okoliša baš u ovom vremenu koje se kiti odličjima znanosti, racionalizma, znanja, tehnologija, medija, svekolikog bogatstva u predmetima. Čak se drznuo i nuklearne moći podići u Svemir, ugasiti Golfsku struju i sve njene blagodati, istrijebiti Amazonske prašume – važna pluća Planete i svih na njoj... Taj i takav Čovjek-Lucifer ne može pomoći. Ni sebi ni drugima.

Šta onda učiniti?

Jusuf Žiga je profesor i sociolog sa stavom. I to napokon raduje. Jer se većina domaćih autora, naročito iz lokalne akademske zajednice, kao i njihovih rukopisa kao ditiramba postmodernizmu i modernizmu, posve nekritički odnosi prema *mainstream produkciji* u sociologiji i filozofiji, mediologiji,

politologiji, ekonomiji i ekologiji savremenosti. Oni su radije citatologija uvoznih znanja, numerologija nihilizma, puzanje pred podaničkim agresivnim sekularizmom, mentalitet divljenja prije negoli kritike antropocentrizma, okcidentocentrizma i svega što dolazi iz **Huxleyjevog** egocentričnog rukopisa ‘zapadnih obmana’. Autor jasno tvrdi da je samo snažni zaokret od ove vrste jeftinog antropocentrizma taštine, ka – dodajem – oplemenjenom teocentrizmu Prostora, Svijeta i Vremena kao svijetu sklada u ovom trenutku mogući izlaz. Ta nova paradigma oslobođena strahova, prijetnji, oslobođena prije svega zla, ‘cvijeća zla’ kako je to pjevao pjesnik **Baudelaire**, i ludila pomahnitalog kapitala i nezajažljive moći u napadu, najprije mora pogledati u Nebo. Potom, s vjerom u Dobro kao preduvjetom i voljom za Još Boljim (a nikako voljom za moći kako nas je krivo navraćao decenijama jadni **Nietzsche** i svi *neoničearci* poslije), prepustiti prirodi prirodne tokove. Zaštititi je posve. Zavoljeti je. Odmoriti je. Sačuvati je. U svakom njenom djeliću i najsićušnjem stvoru. Vratiti biljkama biljno carstvo, vodama vodeno carstvo, životinjama životinjsko carstvo, kako bi bilo moguće zaživjeti i ljudsko carstvo kao najbolje među njima.

Tako će se sigurno vratiti iscjeljujući talasi, one frekvencije koje posvuda u Kosmosu postoje. Potrebno je da se čovjek i ljudski rod otvore tom dobrom kosmičkom djelovanju. Jer, nema neizlječivih bolesti, postoje samo neizlječivi ljudi. Sve su dosadašnje civilizacije znale za ozdravljenja, ova naša, izgleda, ne zna to jednostavno znanje. Naše su vrijeme i prostor poput baterije istrošeni. A nigdje da nađu mjesto za punjenje baterija. Vjera u dobro, u sklad i holizam prirode i biosa je jedini put da se naše baterije ponovo napune.

Veliki je broj autora koje profesor Žiga citira, koristi, podupire se njihovim mislima, sintagmama, idejama, kritikama. Od Aristotela, Platona, Nietzschea, Becka, Marxa, Arendtove, Derridaa, Agambena, Bacona, Engdhala, Froma, Pascala, Castellesa, Chomskoga, Giddensa, Habermasa, Horkheimera, Kuhna, Lyotarda, Nasra. Ne preskače ni seriju domaćih inspirativnih imena poput Novalića, Paića, Šarčevića, Supeka, Silajdžića, Zgodića... Autor se iskreno i bez poze bori za bolji svijet. Gnuša se dominacije i pohlepe, fitilja-bombe koja će raznijeti ovaj svijet, kao i pojeftinjene moderne ekologije. Stoga je svjesno prenominira u projekt, nazivajući je ekologizmom. Tako je knjiga, uostalom, provokativno i naslovljena.

Knjiga profesora Žige naročito je važna za mlade generacije studenata i mislilaca, koji još uvijek nemaju dovoljno iskustva u trajanju niti snage da kritički i bez kompleksa progovore o svijetu u kojemu žive na svjež, originalan i nepozerski način.